

"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 1017 din 21.10.2009

Nr. 30736/1154/2009

15.10.2009

Către,

Biroul permanent al Camerei Deputaților

Doamnei Roberta Alma ANASTASE
Președinte Camerei Deputaților

Stimată doamnă președinte,

Avem onoarea de vă transmite, spre analiză, propunerea Consiliului Superior al Magistraturii de inițiere a unor acte normative prin care magistrații să fie degrevați de atribuțiile care nu au legătură cu actul de justiție, acestea urmând să fie preluate de autorități sau instituții publice din sfera autorității executive – fie că este vorba de autorități sau instituții deja existente fie că este vorba de autorități sau instituții care vor fi înființate prin legi speciale.

Precizăm că în ședința din data de 19 iunie 2008, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a sesizat ministrul justiției și libertăților cetățenești cu această propunere.

Având în vedere faptul că degrevarea magistraților de atribuțiile cu caracter administrativ constituie o prioritate, în ședința din data de 8 octombrie 2009, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a hotărât revenirea la Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești cu o sesizare în același sens.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a avut în vedere unele acte normative care prevăd în sarcina judecătorilor atribuții care nu au legătură cu activitatea de judecată:

- Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare reglementează o serie de activități desfășurate de judecătorul delegat la oficiul registrului comerțului. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 37 alin. (1) „Controlul legalității actelor sau faptelor care, potrivit legii, se înregistrează în registrul comerțului se exercită de justiție printr-un judecător delegat.”, instituindu-se

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41 B, Sector 6, cod 0116

Tel: 311.69.00; Fax: 311.69.01

Web: www.csm1909.ro

obligăția președintelui tribunalului de a delega la oficiul registrului comerțului, la începutul fiecărui an judecătoresc, unul sau mai mulți judecători ai tribunalului. Același act normativ prevede atribuțiile judecătorului delegat în legătură cu autorizarea constituirii, înmatricularea, modificarea actelor constitutive și radierea societăților comerciale (art. 40, 46, 60, 204, 237 din lege).

- **Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare** prevede la art. 5 faptul că „Asociația dobândește personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătoriei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.” Potrivit acestui act normativ, judecătorul anume desemnat de președintele instanței, verifică respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3) și poate dispune, prin încheiere motivată, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, chiar dacă există un refuz motivat al Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii, pe care îl apreciază ca neîntemeiat.(art. 8).

La art. 9 se prevede citarea parchetului de pe lângă instanța sesizată, dacă judecătorul constată neregularități care privesc dispozițiile art. 40 alin. (2) din Constituție, fiind obligatorie **punerea concluziilor de către procuror.**

Alte prevederi privind **posibilitatea judecătorului delegat de a respinge cererea de înscriere a asociației, precum și cele referitoare la căile de atac** sunt conținute la art. 10, 11 și 12 din acest act normativ.

La art. 33, 34,și 55 sunt prevăzute atribuțiile judecătorului desemnat în ceea ce privește **modificarea actului constitutiv sau a statutului și constatarea dizolvării asociațiilor.**

Aceleași atribuții ale judecătorilor și procurorilor sunt reglementate, prin același act normativ, și pentru înființarea fundațiilor.

- **Legea partidelor politice nr. 14/2003, cu modificările și completările ulterioare** prevede în competența exclusivă a Tribunalului București înregistrarea,

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

modificarea statutului și dizolvarea partidelor și alianțelor politice, precum și ținerea evidenței acestora.

- **Legea sindicatelor nr. 54/2003** conține prevederi referitoare la **dobândirea personalității juridice** de către organizația sindicală, **obligația judecătoreiei în a cărei rază teritorială își are sediul organizația sindicală de a ține un registru special**, în care se înscriu: denumirea și sediul organizației sindicale, numele și prenumele membrilor organului de conducere, codul numeric personal al acestora, data înscrierii, precum și numărul și data hotărârii judecătorești definitive de admitere a cererii de înscriere, **obligația judecătoreiei competente de a menționa în registrul special prevăzut la art. 17 alin. (1) modificările din statut, precum și schimbările din compunerea organului de conducere al organizației sindicale** (art. 14-20).

La art. 38 se prevede atribuția instanței judecătorești care a operat înscrierea în registrul special ca persoană juridică, de a face mențiunea dizolvării organizației sindicale.

Aceleași prevederi există și în cazul **federațiilor și confederațiilor sindicale**, cu diferența că instanța competentă este **tribunalul județean sau al municipiului București în a cărui rază teritorială își au sediul** (art. 42-49).

- **Legea nr. 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari** reglementează atribuțiile judecătorului delegat în legătură cu asociațiile de proprietari. Actul normativ prevede că **asociația de proprietari dobândește personalitate juridică în baza încheierii judecătorului-delegat desemnat la organul financiar local de către președintele judecătoreiei în a cărei circumscripție teritorială se află clădirea** (art. 6).

Potrivit art. 8 alin.(2), **orice modificare sau completare se înregistrează la judecătoria care a emis încheierea judecătorească de înființare, fără alte formalități.**

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41 B, Sector 6, cod 0116

Tel: 311.69.00; Fax: 311.69.01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

- **Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată**, cuprinde unele prevederi referitoare la atribuții ale judecătorilor în ceea ce privește validarea consilierilor locali. Astfel, potrivit art. 30 alin. (1), „**Validarea alegerii consilierilor se face de către judecătoria în raza căreia se află unitatea administrativ-teritorială, de către un judecător desemnat de președintele instanței.**”

Art. 32 alin. (3) prevede **competența instanței de a declara vacante, prin hotărâre, locurile consilierilor locali aleși care au lipsit nemotivat** la oricare dintre cele 3 convocări, în situația în care consiliul local nu se poate reuni nici la a treia convocare din cauza absenței nemotivate a consilierilor locali.

- **Legea nr. 67/2004 pentru alegerea administrației publice locale, republicată** prevede competența judecătoriei în a cărei rază teritorială se află localitatea în care se desfășoară alegerile de a soluționa contestațiile împotriva soluțiilor pronunțate de primar cu privire la întâmpinările referitoare la omisiuni, înscrieri greșite sau oricare alte erori din listele electorale (art. 16).

Art. 24, 35 și 36 din același act normativ conțin reglementări referitoare la participarea magistraților la constituirea birourilor electorale de circumscripție, a oficiilor electorale, precum și participarea judecătorilor de Înalta Curte de Casație și Justiție la alcătuirea Biroului Electoral Central.

Art. 121 prevede judecarea de către instanță a întâmpinărilor, contestațiilor și a oricăror alte cereri prevăzute de această lege, potrivit regulilor stabilite pentru ordonanța președințială, cu participarea obligatorie a procurorului.

- **Legea nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu modificările și completările ulterioare** prevede competența judecătoriei în a cărei rază teritorială domiciliază alegătorul de a soluționa contestațiile împotriva soluțiilor date de primar cu privire la omisiunile, înscrierile greșite și oricare alte erori din listele electorale, precum și împotriva soluțiilor date de serviciul de evidență informatizată a persoanei la întâmpinări privind întocmirea sau eliberarea cărților de alegător.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr.1 41 B, Sector 6, cod 0116

Tel: 311.69.00; Fax: 311.69.01

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

La articolele 31, 33, 35 și 37 se regăsesc reglementări cu privire la participarea magistraților la alcătuirea birourilor electorale de circumscripție, a oficiilor electorale, a birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și participarea judecătorilor de Înalta Curte de Casație și Justiție la alcătuirea Biroului Electoral Central.

Potrivit art. 47 alin. (3), contestațiile privind înregistrarea sau respingerea candidaturilor se soluționează de tribunalul în a cărui raza teritorială se află circumscripția electorală, în cel mult două zile de la primirea contestației.

- **Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, cu modificările și completările ulterioare** face trimitere la Legea nr. 373/2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, potrivit art. 2, alin. (1), în unitățile administrativ-teritoriale operațiunile electorale pentru alegerea Președintelui României se fac în circumscripțiile electorale și secțiile de votare, sub conducerea și supravegherea birourilor electorale prevăzute de Legea pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, pe baza acelorași liste electorale, fiind aplicabile dispozițiile privind participarea magistraților la constituirea birourilor electorale.

- **Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, cu modificările și completările ulterioare** conține prevederi privind participarea magistraților la alcătuirea birourilor electorale de circumscripție, a oficiilor electorale, a birourilor electorale ale secțiilor de votare, precum și participarea judecătorilor de Înalta Curte de Casație și Justiție la alcătuirea Biroului Electoral Central (art. 23-28).

S-a apreciat că, prin atribuirea unor competențe instanțelor judecătorești, de altă natură decât cele în legătură cu înfăptuirea actului de justiție, se încalcă principiul separației puterilor în stat consacrat prin art. 1 alin. (4) din Constituția României.

De asemenea, aceste texte sunt contrare principiilor imparțialității justiției și independenței judecătorilor, prevăzute în art. 124 alin. (2) și (3) din Constituție,

magistrații neputându-se transforma în funcționari publici ori personal contractual al administrației publice.

Totodată, dispozițiile menționate contravin și prevederilor art. 115 alin. (6) din Legea fundamentală.

Se observă că toate aceste reglementări prevăd în sarcina magistraților unele atribuții care, prin natura lor, țin de exercitarea unei funcții publice și nu de activitatea de judecată sau de urmărire penală, ajungându-se în situația în care, magistrații exercită concomitent atât funcția de judecător sau procuror, cât și alte atribuții aferente unei funcții publice.

Or, potrivit art. 125 alin. (3) din constituție, **funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.**

Această prevedere constituțională este preluată la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „**Funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii.**”

Studiul de drept comparat referitor la participarea judecătorilor la activitățile extrajudiciare a pus în evidență o serie de elemente care prezintă relevanță în demersul de degrevare a magistraților de atribuțiile care nu au legătură cu actul de justiție.

Astfel, în Anglia și în Țara Galilor judecătorii nu sunt implicați în activități extrajudiciare de natură administrativă, întrucât aceste activități sunt considerate incompatibile cu poziția autorității judecătorești, ca putere distinctă în stat.

Se observă că, spre deosebire de România, unde legislația consacră **obligatia** judecătorilor de a exercita o serie de atribuții extrajudiciare, în Cehia, Danemarca, Germania, Lituania, Italia, Polonia legislația **permite** judecătorilor să se implice în

activități extrajudiciare, cu precizarea că în Danemarca, aceștia sunt remunerați pentru activitățile extrajudiciare prestate, nivelul veniturilor neputând depăși 50% din salariul de judecător.

Este important de reținut că în Cehia participarea judecătorilor în cadrul comitetelor electorale este posibilă dacă aceștia se oferă voluntari.

Trebuie făcută precizarea că, în majoritatea statelor în care judecătorii exercită atribuții extrajudiciare, implicarea în aceste activități nu reprezintă o obligație legală, ci o posibilitate, iar această posibilitate este în strânsă legătură cu regimul incompatibilităților și interdicțiilor care nu este atât de strict, legislația permițând magistraților să desfășoare alte activități și chiar să realizeze venituri suplimentare din aceste activități.

Or, în raport de incompatibilitățile și interdicțiile la care sunt supuși magistrații din România, obligația acestora de a exercita atribuții extrajudiciare este nejustificată.

Din aceste considerente, vă adresăm rugămintea de a sprijini demersul nostru, prin inițierea unor acte normative prin care magistrații să fie degrevați de toate atribuțiile care nu au legătură cu actul de justiție.

Cu deosebită considerație,

Președinte
Judecător Virgil Viorel Andreies

